

ΚΩΔΙΚΑΣ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ
Με τους Ελληνικούς & Ενωσιακούς
κανόνες ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΥ
Αθήνα – Νοέμβριος 2017

Εισαγωγή

Σκοπός

Ο ελεύθερος ανταγωνισμός αποτελεί αρχή της INTRAKAT. Η INTRAKAT δεν πρόκειται να παραβιάσει τη νομοθεσία και τις κανονιστικές ρυθμίσεις περί ανταγωνισμού και καταπολέμησης των μονοπωλίων («δίκαιο ανταγωνισμού»).

Στην INTRAKAT πιστεύουμε ότι ο ελεύθερος ανταγωνισμός αποβαίνει προς όφελος των χρηστών των έργων μας, των μετόχων μας, των εταίρων μας στον κατασκευαστικό τομέα, των επιχειρηματικών εργασιών μας και της κοινωνίας γενικότερα.

Η πρόσφατη εμπλοκή της INTRAKAT σε σχετική έρευνα ήταν αφορμή να εξαχθούν πολύ χρήσιμα συμπεράσματα και να ληφθούν πολύ πιο αποτελεσματικά μέτρα συμμόρφωσης, ανάμεσα στα οποία και ο παρών ρητός και δεσμευτικός Κώδικας.

Ο παρών Κώδικας χωρίζεται σε τέσσερις ενότητες. Η πρώτη ενότητα περιέχει απαραίτητες οδηγίες προς τα όργανα και στελέχη/εργαζόμενους της INTRAKAT, ώστε οποιαδήποτε ενέργεια της INTRAKAT να είναι απολύτως σύννομη και να μην εγείρει ούτε καν υποψία παραβατικής συμπεριφοράς στις αρμόδιες Αρχές ανταγωνισμού. Η δεύτερη ενότητα περιλαμβάνει κάποιες συγκεκριμένες κρίσιμες ενέργειες, πριν από τις οποίες τα όργανα και οι εργαζόμενοι της INTRAKAT, θα πρέπει να συμβουλευονται το Νομικό Τμήμα της εταιρίας. Η τέταρτη επισημαίνει την σημασία δέουσας αντίδρασης σε ένα επιτόπιο έλεγχο παραπέμποντας ωστόσο σε άλλο ειδικό Εγχειρίδιο που θα διαθέτει η εταιρία καθώς και στα σχετικά σεμινάρια που έχουν γίνει. Τέλος, η τέταρτη ενότητα περιλαμβάνει την περιγραφή των καθηκόντων και αρμοδιοτήτων του Υπεύθυνου Συμμόρφωσης με το δίκαιο ανταγωνισμού (Compliance Officer).

Πεδίο εφαρμογής

Ο παρών Κώδικας ισχύει για όλα τα διευθυντικά και λοιπά στελέχη και για τους υπαλλήλους της INTRAKAT. Όλα τα υποκείμενα στον Κώδικα πρόσωπα και όργανα οφείλουν να λάβουν γνώση της παρούσας και να αναφέρουν στον προϊστάμενό τους ή/και στον Υπεύθυνο Συμμόρφωσης της εταιρίας με το δίκαιο του ανταγωνισμού οποιαδήποτε βάσιμη υποψία περί παραβίασης του παρόντος Κώδικα.

Το κάθε διευθυντικό στέλεχος και ο κάθε υπάλληλος της INTRAKAT είναι υπεύθυνοι για τη συμμόρφωση με τους κανόνες του δικαίου ανταγωνισμού και για την από μέρους τους επαρκή κατανόηση αυτών των κανόνων, ώστε να είναι σε θέση να αναγνωρίζουν καταστάσεις οι οποίες ενδέχεται να προκαλέσουν ζητήματα που να σχετίζονται με τη νομοθεσία περί ελεύθερου και θεμιτού ανταγωνισμού. Και αυτό διότι η INTRAKAT ευθύνεται για οποιαδήποτε παραβίαση του δικαίου ανταγωνισμού εκ μέρους των εκπροσώπων ή των υπαλλήλων της κατά την άσκηση των καθηκόντων τους στα πλαίσια των

δραστηριοτήτων της εταιρίας. Μάλιστα, σύμφωνα με νομολογία των Ενωσιακών δικαστηρίων, η ευθύνη της INTRAKAT δεν προϋποθέτει πράξη ή γνώση εκ μέρους των εταίρων ή των κυριότερων διαχειριστών της εμπλεκόμενης επιχειρήσεως, αλλά αρκεί πράξη προσώπου το οποίο έχει εξουσιοδοτηθεί να ενεργεί για λογαριασμό της επιχειρήσεως.

Επιπλέον, ο παρών Κώδικας ισχύει και για τις θυγατρικές εταιρίες της INTRAKAT στην Ελλάδα αλλά και σε άλλα Κράτη Μέλη της Ε.Ε.. Ειδικά για τις θυγατρικές εταιρίες στις οποίες η INTRAKAT έχει 100% μερίδιο συμμετοχής, η INTRAKAT ευθύνεται, κατά μαχητό τεκμήριο, για οποιαδήποτε εκ μέρους τους παραβίαση του δικαίου ανταγωνισμού, εις ολόκληρον με αυτές τις θυγατρικές εταιρίες.

Ο παρών Κώδικας αφορά μια σειρά από καταστάσεις στις οποίες ενδέχεται να προκύψουν θέματα που σχετίζονται με το δίκαιο ανταγωνισμού. Ωστόσο, οι επιχειρηματικές δραστηριότητες είναι δυναμικές και οι καταστάσεις που αναφέρονται στον Κώδικα δεν συνιστούν εξαντλητική παράθεση.

Ο παρών Κώδικας τίθεται σε ισχύ από το Νοέμβριο 2017.

1. Κανόνες

1.1. Βασικοί κανόνες

Η νομοθεσία περί ανταγωνισμού στοχεύει στην προαγωγή του ελεύθερου και θεμιτού ανταγωνισμού μεταξύ επιχειρήσεων που με τη σειρά του έχει ως αποτέλεσμα χαμηλότερες τιμές, υψηλότερη ποιότητα προϊόντων (αγαθών και υπηρεσιών), μεγαλύτερη ποικιλία επιλογών και μεγαλύτερη καινοτομία προς όφελος του καταναλωτή. Το δίκαιο ανταγωνισμού, λοιπόν, απαγορεύει τις επιχειρηματικές πρακτικές που στοχεύουν στη βλάβη του ανταγωνισμού.

Δυο είναι οι βασικοί πυλώνες της νομοθεσίας περί ανταγωνισμού:

- πρώτον, η απαγόρευση συμφωνιών μεταξύ επιχειρήσεων, αποφάσεων ενώσεων επιχειρήσεων και εναρμονισμένων πρακτικών που έχουν ως στόχο ή ως αποτέλεσμα τον περιορισμό του ανταγωνισμού,
- δεύτερον, η απαγόρευση πρακτικών με την οποία μια ή περισσότερες από κοινού επιχειρήσεις εκμεταλλεύονται τη θέση ισχύος (δεσπόζουσα θέση) που κατέχουν στην αγορά.

Οι ανωτέρω συμφωνίες και πρακτικές απαγορεύονται τόσο από την Ενωσιακή όσο και από την ελληνική νομοθεσία περί ελεύθερου ανταγωνισμού. Σε Ενωσιακό επίπεδο, οι σχετικές διατάξεις ανευρίσκονται στα άρθρα 101 και 102 της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ). Σε εθνικό επίπεδο, πανομοιότυπες είναι οι διατάξεις των άρθρων 1 και 2 του ν. 3959/2011 περί προστασίας του ελεύθερου ανταγωνισμού. Σημαντικό εδώ να σημειωθεί ότι μετά την αποκέντρωση της εφαρμογής των άρθρων 101 και 102 ΣΛΕΕ με τον Ενωσιακό Κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1/2003, οι εθνικές αρχές

εφαρμόζουν τα άρθρα αυτά παράλληλα με τις εθνικές τους διατάξεις όταν η συμφωνία ή/και πρακτική που ερευνούν ενέχει το στοιχείο του επηρεασμού του εμπορίου μεταξύ κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

1.2. Συμφωνίες με ανταγωνιστές μη συμβατές με το Δίκαιο ανταγωνισμού

Οι εμπορικές στρατηγικές της INTRAKAT θα πρέπει να αναπτύσσονται και να υλοποιούνται ανεξάρτητα από τους ανταγωνιστές της.

Υπάρχουν τύποι συμφωνίας με ανταγωνιστές οι οποίοι συνιστούν παραβίαση της νομοθεσίας περί ανταγωνισμού και **δεν επιτρέπεται** να συνάπτονται. Τέτοιες είναι οι συμφωνίες που οδηγούν:

- στον άμεσο ή έμμεσο καθορισμό των τιμών αγοράς ή πωλήσεως ή άλλων όρων συναλλαγής. Σ' αυτή λοιπόν την κατηγορία εμπίπτει και ο καθορισμός των εκπτώσεων, περιθωρίων κέρδους και όρων πίστωσης (π.χ. συμφωνία για ελάχιστη πάγια χρέωση μιας υπηρεσίας ή ενός προϊόντος, παροχή παρόμοιων ή ανώτατων επιτρεπόμενων εκπτώσεων σε πελάτες),
- στον περιορισμό ή στον έλεγχο της παραγωγής, της διαθέσεως, της τεχνολογικής αναπτύξεως ή των επενδύσεων, (π.χ. συμφωνία με αντικείμενο ανώτατα ή κατώτατα όρια ή ποσοστά παραγωγής και διάθεσης ή συμφωνία με την οποία οι συμπράττουσες επιχειρήσεις παραιτούνται από την άσκηση ορισμένων ανταγωνιστικών πράξεων),
- στη νόθευση διαγωνισμών μέσω παρέμβασης σε διαδικασίες διαγωνισμού με εκ των προτέρων συμφωνία με τους ανταγωνιστές ως προς τους εμπορικούς όρους της προσφοράς ή για εικονικές προσφορές, ή αποχή από κατάθεση προσφοράς, ή κυκλική συμφωνία αναδόχου, ή κατανομή αγορών,
- στην γεωγραφική κατανομή των αγορών ή στην κατανομή πελατείας ή των πηγών εφοδιασμού (προμηθευτών),
- στην εφαρμογή άνισων όρων επί ισοδυνάμων παροχών, έναντι των εμπορικώς συναλλασσομένων, με αποτέλεσμα να περιέρχονται αυτοί σε μειονεκτική θέση στον ανταγωνισμό,
- στην εξάρτηση της συνάψεως συμβάσεων από την αποδοχή, εκ μέρους των συναλλασσομένων, προσθέτων παροχών που εκ φύσεως ή σύμφωνα με τις εμπορικές συνήθειες δεν έχουν σχέση με το αντικείμενο των συμβάσεων,
- στην συλλογική άρνηση παροχής υπηρεσιών ή προμήθειας (μπούκοτάζ).

Επεξηγήσεις

Ανταγωνιστής σημαίνει μια άλλη επιχείρηση που αποτελεί πραγματικό ή ενδεχόμενο προμηθευτή του ίδιου ή παρόμοιου προϊόντος ή υπηρεσίας (π.χ. στην περίπτωση της INTRAKAT μια άλλη κατασκευαστική εταιρία).

Στις συμφωνίες με τους ανταγωνιστές περιλαμβάνεται κάθε σύμβαση ή μνημόνιο συμφωνίας (σε γραπτή ή προφορική μορφή, τυπικό ή άτυπο, με δεσμευτικό χαρακτήρα ή όχι) με έναν ή περισσότερους ανταγωνιστές. Ακολούθως, οι συμφωνίες με ανταγωνιστές μπορούν να προκύψουν και από συναντήσεις και συζητήσεις χωρίς να αποτυπώνονται κάπου ρητά (π.χ. πραγματοποίηση συνάντησης ανταγωνιστών και στη συνέχεια αύξηση των τιμών από όλους).

Οι μη συμβατές με το δίκαιο του ανταγωνισμού συμφωνίες με ανταγωνιστές είναι συμφωνίες που σκοπεύουν να βλάψουν – ή όντως βλάπτουν – τον ανταγωνισμό (δηλαδή, ακόμη και αν μια συμφωνία με ανταγωνιστές αποβεί ανεπιτυχής, δεν παύει να θεωρείται βλαπτική για τον ανταγωνισμό και να τιμωρείται).

Σε περίπτωση που επικοινωνήσει με οποιονδήποτε υπάλληλο της INTRAKAT κάποιος ανταγωνιστής για κάποιο από τα παραπάνω θέματα ή σε περίπτωση που υπάρχει αμφιβολία για το αν κάποια συμφωνία έρχεται σε αντίθεση με τους παραπάνω κανόνες, οι υπάλληλοι της INTRAKAT θα πρέπει να συμβουλευόμαστε το Νομικό Τμήμα και τον Υπεύθυνο Συμμόρφωσης με το δίκαιο ανταγωνισμού, πριν προχωρήσουν σε οποιαδήποτε ενέργεια!

1.3. Σύσταση κοινοπραξίας εν όψει συγκεκριμένου διαγωνισμού

Στις διαδικασίες σύναψης συμβάσεων μπορούν να συμμετέχουν ενώσεις οικονομικών φορέων, συμπεριλαμβανομένων των προσωρινών συμπράξεων (κοινοπραξίες). Ακολούθως, η INTRAKAT επιτρέπεται να εργαστεί από κοινού με ανταγωνιστές όταν πρόκειται για ορισμένες κοινοπραξίες που έχουν νόμιμους, καλόπιστους σκοπούς και εντός των πλαισίων και περιορισμών της κείμενης νομοθεσίας περί σύναψης συμβάσεως δημοσίων έργων καθώς και των εκάστοτε διακηρύξεων των Αναθετουσών Αρχών.

Ωστόσο, η συνεργασία της INTRAKAT με έναν (ή περισσότερους) ανταγωνιστή(ές) στα πλαίσια κοινοπραξίας πρέπει να διέπεται από το αντίστοιχο συμβατικό κείμενο σύστασης της κοινοπραξίας και να περιορίζεται στην αντίστοιχη διαγωνιστική διαδικασία για την οποία συμφωνήθηκε η κοινοπραξία. Συναφώς και με το παρακάτω κεφάλαιο, οποιαδήποτε ευαίσθητη εμπορική πληροφορία ανταλλάσσεται θα πρέπει να είναι απολύτως σχετική και αναγκαία για τους σκοπούς της κοινοπραξίας, της συμμετοχής στην συγκεκριμένη διαγωνιστική διαδικασία και της εκτέλεσης του συγκεκριμένου έργου.

Συνιστάται όταν γίνονται εγγραφές σε ημερολόγια (χειρόγραφα και ηλεκτρονικά) ή σε εσωτερικά Υπομνήματα για συναντήσεις με ανταγωνιστές με αντικείμενο

την πιθανή σύσταση μίας κοινοπραξίας, να είναι ρητά καταγεγραμμένος ο λόγος της συνάντησης και το έργο που αφορά. Αυτές δε οι συναντήσεις δεν μπορεί να έχουν συμμετέχοντες περισσότερους οικονομικούς φορείς /επιχειρήσεις από το μέγιστο αριθμό που επιτρέπει η κείμενη νομοθεσία η εκάστοτε διακήρυξη να κοινοπραττήσσει,

1.4. Ανταλλαγή πληροφοριών

Οι υπάλληλοι της INTRAKAT δεν επιτρέπεται να ανταλλάσσουν ή να μοιράζονται εμπορικά ευαίσθητες πληροφορίες με τους ανταγωνιστές της INTRAKAT, ούτε και μέσω τρίτων ή εμπορικών συνδέσμων επιχειρήσεων. Ωστόσο, είναι επιτρεπτή η συλλογή και η χρήση δημόσιων πληροφοριών, πληροφοριών δηλ. που έχουν ήδη γνωστοποιηθεί στο κοινό ή είναι διαθέσιμες από δημόσιες πηγές (π.χ. ειδησεογραφικά πρακτορεία, ετήσιες εκθέσεις εταιρειών, πορίσματα εταιρειών ερευνών τύπου ICAP κτλ.).

Η ανταλλαγή πληροφοριών καθαυτή (δηλαδή χωρίς την ύπαρξη μιας παράνομης συμφωνίας) απαγορεύεται, όταν μέσω αυτής αυξάνεται η διαφάνεια στην εμπορική πολιτική (πέρα από την υφιστάμενη διαφάνεια σε μια ολιγοπωλιακή και ρυθμιζόμενη αγορά) και έτσι δίνεται η δυνατότητα στους ανταγωνιστές να προγραμματίσουν και να συντονίσουν τις εμπορικές ενέργειές τους. Σύμφωνα με την νομολογία των Ευρωπαϊκών Δικαστηρίων στον βαθμό που οι μετέχουσες επιχειρήσεις παραμένουν δραστήριες στην οικεία αγορά, υφίσταται τεκμήριο ότι οι επιχειρήσεις λαμβάνουν υπόψη τις ανταλλαγείσες με τους ανταγωνιστές τους πληροφορίες.

Ενδεικτικά, στον παρακάτω πίνακα, παρουσιάζονται θέματα που δεν πρέπει να αποτελούν αντικείμενο συζήτησης μεταξύ των υπαλλήλων της INTRAKAT και ανταγωνιστών, ούτε και μέσω τρίτων, καθώς και θέματα που είναι πιο ασφαλή:

Πολύ επικίνδυνα θέματα	Πιο «ασφαλή» θέματα
<ul style="list-style-type: none"> • Τρέχουσα ή μελλοντική τιμολογιακή πολιτική • Στοιχεία κόστους • Όγκος παραγωγής ή όγκος πωλήσεων • Μεριδία αγοράς • Στρατηγική συμμετοχής σε διαγωνισμούς (συμπεριλαμβανομένων αποφάσεων για την υποβολή ή μη, προσφοράς) • Τρέχουσα ή μελλοντική εμπορική στρατηγική • Διαπραγματεύσεις συμφωνιών εν εξελίξει 	<ul style="list-style-type: none"> • Δημόσιες σχέσεις στο σχετικό κλάδο • Γενικές οικονομικές τάσεις • Καινούριες τεχνολογικές εξελίξεις • Μη εμπιστευτικά τεχνικά θέματα σχετικά με τον κλάδο • Νομοθετικές πρωτοβουλίες σε τοπικό, εθνικό ή υπερεθνικό επίπεδο • Εκπροσώπηση σε συνδέσμους επιχειρήσεων

1.4.1. Εμπορικοί σύνδεσμοι επιχειρήσεων

Συγκεκριμένα ως προς τους εμπορικούς συνδέσμους επιχειρήσεων, η συμμετοχή σε τέτοιους συνδέσμους (π.χ. ΣΑΤΕ και ΣΤΕΑΤ) προσφέρει πολλά θεμιτά οφέλη στην INTRAKAT. Ωστόσο, οι συναντήσεις των εμπορικών συνδέσμων επιχειρήσεων δεν επιτρέπεται σε καμία περίπτωση να χρησιμοποιούνται ως φόρουμ, στα πλαίσια του οποίου συζητούνται ή κοινοποιούνται (επισήμως ή ανεπισήμως) εμπορικά ευαίσθητες πληροφορίες, όπως αυτές που αναφέρονται ανωτέρω, με τους ανταγωνιστές της INTRAKAT.

Πριν τη συνάντηση

Πριν από τη συμμετοχή σε μια συνάντηση εμπορικού συνδέσμου επιχειρήσεων, οι εταιρίες που θα συμμετέχουν στη συνάντηση θα πρέπει να λάβουν ένα αντίγραφο της ημερήσιας διάταξης και να ελέγξουν μήπως κάποια από τα θέματα ενδέχεται να σχετίζονται με εμπορικά ευαίσθητες πληροφορίες. Σε περίπτωση αμφιβολίας ως προς τα θέματα της ημερήσιας διάταξης, τα στελέχη της INTRAKAT θα πρέπει να συμβουλευτούν τους εσωτερικούς ή εξωτερικούς δικηγόρους της INTRAKAT. Η INTRAKAT, σαν μία από τις εταιρίες που θα συμμετέχει στη συνάντηση, μπορεί να ζητήσει η συνάντηση να γίνει παρουσία δικηγόρου προκειμένου να διασφαλιστεί η συμμόρφωση με τους κανόνες ανταγωνισμού.

Κατά τη διάρκεια της συνάντησης

Κατά τη διάρκεια συνάντησης εμπορικού συνδέσμου, τα συμμετέχοντα στελέχη της INTRAKAT θα πρέπει να:

- αποφεύγουν συζητήσεις των απαγορευμένων θεμάτων που αναφέρονται παραπάνω και να διασφαλίσουν ότι οι συζητήσεις σχετίζονται μόνο με όσα θέματα παρουσιάζονται στην ημερήσια διάταξη
- διασφαλίσουν ότι τηρούνται πρακτικά της συνάντησης τα οποία ελέγχουν και συνυπογράφουν (έστω ρητή συναίνεση)
- διασφαλίσουν πως, αν συζητηθούν ή κοινοποιηθούν από ανταγωνιστές της INTRAKAT εμπορικά ευαίσθητες πληροφορίες, όπως αυτές που αναφέρονται παραπάνω, οι υπάλληλοι:
 - δεν θα συμμετάσχουν στη συζήτηση,
 - θα εκφράσουν ενεργά και θα καταγράψουν την αντίρρησή τους ως προς τη συζήτηση (π.χ. δήλωση της αντίρρησης, άμεση αποχώρηση από τη συνάντηση, απαίτηση καταγραφής της αντίρρησης και της αποχώρησης στα πρακτικά) και
 - θα ενημερώσουν αμέσως ένα μέλος του Νομικού Τμήματος.

Η σιωπηλή ακρόαση και παρακολούθηση μιας συζήτησης που περιλαμβάνει εμπορικά ευαίσθητες πληροφορίες μπορεί πάντα να οδηγήσει στο μαχητό τεκμήριο ότι οι πληροφορίες αυτές έχουν επηρεάσει την εμπορική στρατηγική κατά παράβαση των νόμων περί ανταγωνισμού.

Μετά τη συνάντηση

Μετά τη συνάντηση, ενδείκνυται οι υπάλληλοι της INTRAKAT που συμμετείχαν στη συνάντηση, να διατρέξουν προσεκτικά τα πρακτικά της συνάντησης, και αν έχουν αμφιβολία ως προς το περιεχόμενο των πρακτικών, να το συζητήσουν με τους εσωτερικούς ή εξωτερικούς δικηγόρους του Ομίλου.

1.5. Κατάχρηση δεσπόζουσας θέσης

Αυτή η κατηγορία παράνομων πρακτικών αφορά στις μονομερείς καταχρηστικές πρακτικές από επιχειρήσεις που κατέχουν δεσπόζουσα θέση. Μέχρι σήμερα, δεν έχει διαπιστωθεί δεσπόζουσα θέση για την INTRAKAT σε κάποια από τις αγορές στις οποίες δραστηριοποιείται. Τα κριτήρια που εξετάζονται για να διαπιστωθεί αν μια εταιρία κατέχει δεσπόζουσα θέση είναι κατ' αρχάς το μερίδιο αγοράς της εταιρίας στην σχετική αγορά προϊόντος/υπηρεσίας και στην γεωγραφική αντίστοιχη αγορά, σαν μια πρώτη ένδειξη της δύναμης της εταιρίας. Άλλα κριτήρια που εξετάζονται είναι, ενδεικτικά το κατά πόσο υπάρχουν δυνατότητες επέκτασης ή εισόδου των ανταγωνιστών στην αγορά και η αντισταθμιστική ισχύς των αγοραστών.

Οι ακόλουθες πρακτικές συνιστούν παράβαση της νομοθεσίας περί ανταγωνισμού όταν εκτελούνται από εταιρία με δεσπόζουσα θέση και πρέπει να αποφεύγονται:

- Διάκριση μέσω του καθορισμού διαφορετικών όρων και προϋποθέσεων (π.χ. τιμές, εκπτώσεις) σε αγοραστές που πληρούν τα ίδια κριτήρια με άλλους,
- Η τιμολόγηση προϊόντων κάτω του κόστους για την εξάλειψη ή τον αποκλεισμό των ανταγωνιστών της INTRAKAT.

Άλλες πρακτικές που ενδέχεται να παραβαίνουν τη νομοθεσία περί ανταγωνισμού όταν εφαρμόζονται από εταιρία με δεσπόζουσα θέση και θα πρέπει να εξετάζονται από μέλος του Νομικού Τμήματος πριν από την πραγματοποίηση οποιωνδήποτε ενεργειών είναι, μεταξύ άλλων, οι εξής:

- Προγράμματα μείωσης τιμών και ιδιαίτερα μειώσεις τιμών που παρέχονται ως ανταμοιβή για αγοραστές που καλύπτουν όλες ή τις περισσότερες από τις ανάγκες τους από την INTRAKAT ή υπερβαίνουν συγκεκριμένους στόχους αγορών για καθορισμένο χρονικό διάστημα,
- Εμπορικά προγράμματα που επηρεάζουν ένα προϊόν της INTRAKAT, ώστε ο αγοραστής να αναγκαστεί ή να ενθαρρυνθεί να αγοράσει ένα άλλο προϊόν της INTRAKAT,

Η νομοθεσία περί ανταγωνισμού που διέπει την κατάχρηση δεσπόζουσας θέσης ή τις μονοπωλιακές πρακτικές είναι πολυσύνθετη και τα ανωτέρω παραδείγματα δεν συνιστούν εξαντλητική παράθεση.

- Το μερίδιο αγοράς της INTRAKAT στις αγορές όπου δραστηριοποιείται θα πρέπει να παρακολουθείται.
- Αν διαπιστωθεί δεσπόζουσα θέση σε κάποια αγορά και υπάρχει αμφιβολία σχετικά με μια εμπορική στρατηγική που ενδέχεται να βλάψει ή να αποκλείσει ανταγωνιστές της INTRAKAT, οι υπάλληλοι θα πρέπει να συμβουλευούνται ένα μέλος του Νομικού Τμήματος, προτού προχωρήσουν σε οποιαδήποτε ενέργεια.

1.6. Κυρώσεις

Τόσο η Ενωσιακή όσο και η ελληνική νομοθεσία περί ελεύθερου ανταγωνισμού προβλέπουν αυστηρές ποινές για παραβάσεις των σχετικών διατάξεων. Επισημαίνονται εδώ οι διατάξεις του ελληνικού ν. 3959/2011 περί ελεύθερου ανταγωνισμού, όπως ισχύει, βάσει του οποίου επιβάλλονται διοικητικές κυρώσεις από την Επιτροπή Ανταγωνισμού, αλλά και ποινικές κυρώσεις από την ποινική δικαιοσύνη σε περιπτώσεις παράνομης σύμπραξης. Τέλος, παρουσιάζονται και κάποια στατιστικά σε σχέση με τις κυρώσεις που έχει επιβάλει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, τα τελευταία χρόνια, σε εταιρίες που έχουν προβεί σε οριζόντιες καρτελικές συμπράξεις, παραβιάζοντας το δίκαιο ανταγωνισμού, εντός του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου.

Πιο συγκεκριμένα, σύμφωνα με το άρθρο 25 παράγραφος 2(α) και (γ) του ν. 3959/2011 η Επιτροπή Ανταγωνισμού μπορεί να επιβάλει πρόστιμο στις εμπλεκόμενες στην παράβαση επιχειρήσεις ως 10% του κύκλου των εργασιών τους και στα φυσικά πρόσωπα που είναι υπεύθυνα από 200.000 ευρώ ως 2 εκατομμύρια ευρώ. Η οικονομική ευθύνη της επιχείρησης, όσον αφορά στην καταβολή του προστίμου, δεν μπορεί να υπερβαίνει το 10% του συνολικού κύκλου εργασιών της κατά την τρέχουσα ή την προηγούμενη της παράβασης χρήσης. Υπό προϋποθέσεις το πλάφόν αυτό δύναται να αφορά στον κύκλο εργασιών της μητρικής ως όμιλος (όμιλος INTRAKAT).

Ως προς την επιβολή ποινικών κυρώσεων σε φυσικά πρόσωπα, το άρθρο 44 του ν. 3959/2011, όπως ισχύει, προβλέπει, για όποιον συνάπτει συμφωνία, λαμβάνει απόφαση ή εφαρμόζει εναρμονισμένη πρακτική, κατά παράβαση των άρθρων 1 του ν. 3959/2011 και 101 ΣΛΕΕ ότι τιμωρείται με χρηματική ποινή από 15.000 ευρώ μέχρι 150.000 ευρώ, ωστόσο εάν οι πράξεις αυτές αφορούν επιχειρήσεις που είναι πραγματικοί ή δυνητικοί ανταγωνιστές, επιβάλλεται ποινή φυλάκισης τουλάχιστον 2 ετών και χρηματική ποινή από 100.000 ευρώ ως 1 εκατομμύριο (βλ. άρθρο 44, παράγραφος 1, τελευταίο εδάφιο του νόμου 3959/2011).

Τέλος, ειδικά σε περιπτώσεις διαπιστωθείσας παράβασης των άρθρων 1 του ν. 3959/2011 και 101 ΣΛΕΕ που σχετίζονται παράνομες συμπράξεις, μία Αναθέτουσα Αρχή μπορεί, δυνητικά, να ορίσει πως αυτή η παράβαση αποτελεί λόγο αποκλεισμού από τη συμμετοχή σε διαδικασία σύναψης δημόσιας σύμβασης (βλ. ν. 4412/2016 και ν. 4413/2016 όπως ισχύουν).

Όσον αφορά τα στατιστικά, στον παρακάτω πίνακα παρατίθενται οι χρηματικές κυρώσεις που επιβλήθηκαν σε εταιρίες για οριζόντιες καρτελικές συμπράξεις εντός του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου κατά τα έτη 2013 -2017.

<u>Έτος</u>	<u>Ποσό προστίμου (€)*</u>
2013	1 664 809 000
2014	1 684 768 000
2015	364 531 000
2016	3 726 976 000
2017 (μέχρι 27.9.17)	1 911 645 000
Σύνολο	9 352 729 000

* Χωρίς προσαρμογή του ποσού μετά από απόφαση των Ευρωπαϊκών δικαστηρίων

1.7. Σεμινάρια (training)

Η INTRAKAT έχει ήδη οργανώσει σειρά σχετικών σεμιναρίων, τα οποία θα επαναλαμβάνει περιοδικά, με στόχο την πληρέστερη κατανόηση των κανόνων του δικαίου ανταγωνισμού από παλαιά και νέα στελέχη/εργαζόμενους.

2. Κρίσιμες ενέργειες

Προκειμένου να μετριαστεί ο κίνδυνος παραβίασης του δικαίου ανταγωνισμού, θα πρέπει να ενημερώνεται **από πριν** το Νομικό Τμήμα της εταιρίας και/ή ο Υπεύθυνος Συμμόρφωσης με το δίκαιο του ανταγωνισμού – και όπου απαιτείται να παρέχουν καθοδήγηση:

- για τη συμμετοχή στελεχών/υπαλλήλων της INTRAKAT σε συναντήσεις εμπορικών συνδέσμων επιχειρήσεων (βλ. σχετικά και παραπάνω για το «πριν» και το «μετά»),
- για προγραμματισμένη συνάντηση στελεχών/υπαλλήλων της INTRAKAT με ανταγωνιστές. Η συνάντηση στελεχών/υπαλλήλων της εταιρίας με ανταγωνιστές θα πρέπει να καταγράφεται από τους πρώτους σαν γεγονός, έτσι ώστε να παρακολουθείται η συχνότητα, ο σκοπός και το περιεχόμενο τέτοιων συναντήσεων,
- για τη σύσταση κοινοπραξίας εν όψει της συμμετοχής της INTRAKAT σε διαγωνιστική διαδικασία καθώς και για τυχόν σύσταση υπεργολαβίας τόσο προ αλλά και μετά κατακύρωσης ενός διαγωνισμού,
- για τη σύναψη οποιασδήποτε μακροχρόνιας συμφωνίας/πλασίου με πραγματικό ή δυνητικό ανταγωνιστή της INTRAKAT που θα προβλέπει τη συνεργασία μεταξύ των μερών («συμφωνία οριζόντιας συνεργασίας»), όπως π.χ. συμφωνίες έρευνας και ανάπτυξης, συμφωνίες παραγωγής (συμπεριλαμβανομένων συμφωνιών υπεργολαβίας). Οι συμφωνίες δε αυτές έχουν ακόμη μεγαλύτερο ρίσκο όταν εμπεριέχουν ρήτρες περί μη ανταγωνισμού (*non-compete clauses*),
- για ανακοινώσεις προς τον Έντυπο ή και Ηλεκτρονικό Τύπο σχετικά με νέες εμπορικές πρακτικές αλλά και ζητήματα τιμολογήσεων και κόστους,
- για την παροχή στοιχείων (που περιλαμβάνουν εμπιστευτικά μυστικά της εταιρίας) προς τρίτους [αλλά και για τυχόν λήψη εμπιστευτικών στοιχείων από τρίτο και δη ανταγωνιστή]

Εν όψει υποβολής προσφορών σε διαγωνιστικές διαδικασίες τα στελέχη και υπάλληλοι της INTRAKAT πρέπει σαφέστατα να αποφεύγουν συναντήσεις με όλες τις ανταγωνιστικές επιχειρήσεις του κλάδου/τάξης (ή σε κάθε περίπτωση πέρα από τα όρια του αριθμού των μερών που επιτρέπει ο νόμος να κοινοπρακτήσουν), εκτός και αν πρόκειται για συνάντησης/συνέλευσης κλαδικού οργάνου υπό τις ως άνω προφυλάξεις.

3. Διενέργεια Επιτόπιων Ελέγχων

Σύμφωνα με το άρθρο 39 παράγραφος 1 του ν.3959/2011:

«Για τη διαπίστωση των παραβάσεων των άρθρων 1, 2 και 5 μέχρι 10 και για την εφαρμογή του άρθρου 11, καθώς και για τη διαπίστωση παραβάσεων των άρθρων 101 και 102 της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, οι εντεταλμένοι υπάλληλοι της Γενικής Διεύθυνσης Ανταγωνισμού ασκούν εξουσίες φορολογικού ελεγκτή και έχουν την αρμοδιότητα ιδίως:

α) να ελέγχουν κάθε είδους και κατηγορίας βιβλία, στοιχεία και λοιπά έγγραφα των επιχειρήσεων και ενώσεων επιχειρήσεων, καθώς και την ηλεκτρονική εμπορική αλληλογραφία των επιχειρηματιών, διοικητών, διευθυνόντων συμβούλων, διαχειριστών και γενικά εντεταλμένων τη διοίκηση ή διαχείριση προσώπων, καθώς και του προσωπικού των επιχειρήσεων ή ενώσεων επιχειρήσεων, ανεξαρτήτως της μορφής αποθήκευσής τους, και οπουδήποτε και εάν αυτά φυλάσσονται, και να λαμβάνουν αντίγραφα ή αποσπάσματά τους,

β) να προβαίνουν σε κατασχέσεις βιβλίων, εγγράφων και άλλων στοιχείων, συμπεριλαμβανομένων και ηλεκτρονικών μέσων αποθήκευσης και μεταφοράς δεδομένων, τα οποία αποτελούν επαγγελματικές πληροφορίες,

γ) να ελέγχουν και να συλλέγουν πληροφορίες και δεδομένα κινητών τερματικών, φορητών συσκευών, καθώς και των εξυπηρετητών τους σε συνεργασία με τις αρμόδιες κατά περίπτωση αρχές, που βρίσκονται μέσα ή έξω από τις κτιριακές εγκαταστάσεις των ελεγχόμενων επιχειρήσεων ή ενώσεων αυτών,

δ) να ενεργούν έρευνες στα γραφεία και τους λοιπούς χώρους και τα μεταφορικά μέσα των επιχειρήσεων ή ενώσεων επιχειρήσεων,

ε) να σφραγίζουν οποιονδήποτε επαγγελματικό χώρο, βιβλία ή έγγραφα, κατά την περίοδο που διενεργείται ο έλεγχος και στο μέτρο των αναγκών αυτού,

στ) να ενεργούν έρευνες στις κατοικίες των επιχειρηματιών, διοικητών, διευθυνόντων συμβούλων, διαχειριστών και γενικά εντεταλμένων τη διοίκηση ή διαχείριση προσώπων, καθώς και του προσωπικού των επιχειρήσεων ή ενώσεων επιχειρήσεων, εφόσον υπάρχουν εύλογες υπόνοιες ότι φυλάσσονται

εκεί βιβλία ή άλλα έγγραφα που συνδέονται με την επιχείρηση και το αντικείμενο του ελέγχου,

ζ) να λαμβάνουν, κατά την κρίση τους, ένορκες ή ανωμοτί καταθέσεις, με την επιφύλαξη των διατάξεων του άρθρου 212 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας, και να ζητούν από κάθε αντιπρόσωπο ή μέλος του προσωπικού της επιχείρησης ή ένωσης επιχειρήσεων, επεξηγήσεις για τα γεγονότα ή τα έγγραφα που σχετίζονται με το αντικείμενο και το σκοπό του ελέγχου και να καταγράφουν τις σχετικές απαντήσεις.»

Ακολούθως, σε περίπτωση που οι Αρχές διενεργήσουν επιτόπιους ελέγχους, η INTRAKAT και άρα τα στελέχη και υπάλληλοι της έχουν σαφή υποχρέωση συνεργασίας (με σοβαρές διοικητικές και ποινικές κυρώσεις σε περίπτωση μη συμμόρφωσης). Ωστόσο, υπάρχουν και σαφή δικαιώματα άμυνας. Όλα τα σχετικά και η δέουσα αντίδραση περιγράφονται σε άλλο ειδικό Εγχειρίδιο, ενώ η εταιρία έχει διεξάγει σχετικά σεμινάρια και θα τα επαναλαμβάνει περιοδικά.

ΧΡΥΣΟΙ ΚΑΝΟΝΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΔΙΕΝΕΡΓΕΙΑ ΕΠΙΤΟΠΙΩΝ ΕΛΕΓΧΩΝ

Να είστε προετοιμασμένοι πριν συμβεί.

Να είστε συνεργάσιμοι όταν συμβεί.

Να κρατάτε λεπτομερή πρακτικά του ελέγχου.

4. Καθήκοντα και αρμοδιότητες Υπευθύνου Συμμόρφωσης της INTRAKAT με το δίκαιο ανταγωνισμού

Θεσπίζεται θέση Υπευθύνου Συμμόρφωσης με το δίκαιο Ανταγωνισμού, ο οποίος αναφέρεται απευθείας στον Διευθύνοντα Σύμβουλο της εταιρίας. Οι αρμοδιότητες του Υπευθύνου Συμμόρφωσης με το δίκαιο Ανταγωνισμού έχουν ως εξής:

Ο Υπεύθυνος Συμμόρφωσης με το δίκαιο Ανταγωνισμού είναι υπεύθυνος για το χειρισμό των υποθέσεων που σχετίζονται με θέματα συμμόρφωσης του προσωπικού της εταιρίας με τον παρόντα Κώδικα και το δίκαιο του ελεύθερου ανταγωνισμού εν γένει και παράλληλα αποτελεί το σημείο επαφής για τους μετόχους, τους επιχειρηματικούς εταίρους, τους πελάτες και το ευρύ κοινό σε θέματα που αφορούν στην εφαρμογή του Κώδικα. Εντάσσεται οργανικά στην περιοχή ευθύνης του Διευθύνοντος Συμβούλου της εταιρίας. Σε αυτό το πλαίσιο:

- Παρέχει συμβουλευτική υποστήριξη στις καθημερινές ανάγκες της εταιρίας σε θέματα συμμόρφωσης με τον παρόντα Κώδικα, διασφαλίζοντας ότι οι υπάλληλοι και οι εν γένει συνεργάτες αυτής γνωρίζουν από πού μπορούν να λάβουν συμβουλές σε περίπτωση αμφιβολίας για τη σωστή επιχειρηματική συμπεριφορά και ενθαρρύνοντάς τους να μιλούν ανοιχτά σε περίπτωση ανησυχίας συμμόρφωσης.
- Συνεργάζεται εκτεταμένα με την Διεύθυνση Νομικών Υπηρεσιών της εταιρίας καθώς και με το Τμήμα Διαγωνισμών από την οποία δύναται να ζητά τη διασφάλιση της παροχής γνωμοδοτήσεων από εξειδικευμένους εξωτερικούς νομικούς συμβούλους επί συγκεκριμένων θεμάτων που άπτονται του δικαίου του ελεύθερου ανταγωνισμού.
- Δύναται να διενεργεί απροειδοποίητα επιτόπιες έρευνες στα γραφεία των στελεχών, του προσωπικού (μονίμου και συμβασιούχων, αορίστου ή ορισμένου χρόνου), προς συλλογή εγγράφων και πληροφοριών (εντύπων και ηλεκτρονικών, επίσημων και ανεπίσημων), με τη συνδρομή των υπαλλήλων τεχνικής υποστήριξης, αν χρειαστεί, για τη διαπίστωση περί της συμμόρφωσης αυτών με τους κανόνες του δικαίου του ελεύθερου ανταγωνισμού και με τη συνδρομή της Διεύθυνσης Νομικών Υπηρεσιών της εταιρίας τη συνδρομή της ή/και εξειδικευμένων εξωτερικών νομικών συμβούλων. Ο ελεγκτής ή οι ελεγκτές πρέπει να αντιμετωπίζονται με ευγένεια και πνεύμα απόλυτης συνεργασίας κατά τη διάρκεια του ελέγχου. Τα στελέχη και το προσωπικό της εταιρίας οφείλουν να παρέχουν την ανεπιφύλακτη συγκατάθεση τους στη διενέργεια της έρευνας και να συμμορφώνονται με τις απαιτήσεις του/τους στο πλαίσιο της έρευνας.

- Αναλαμβάνει την αντιμετώπιση τυχόν αναφορών του προσωπικού της εταιρίας στη Γραμμή Συμμόρφωσης¹ και συντονίζει την επικοινωνία με άλλες Διευθύνσεις προς αναζήτηση στοιχείων για το σκοπό εκτίμησης της εξεταζόμενης συμπεριφοράς. Προς τούτο, συνεργάζεται στενά με την Διεύθυνση Νομικών Υπηρεσιών της εταιρίας, στην οποία θέτει ερωτήματα και παρέχει κάθε σχετικό στοιχείο, διασφαλίζοντας πάντοτε την εμπιστευτικότητα των προσωπικών στοιχείων του αναφέροντος υπαλλήλου της εταιρίας,
- Αναφέρει τα πορίσματα των ερευνών του (οι οποίες διεξάγονται είτε κατόπιν αυτεπάγγελτης επέμβασής του είτε κατόπιν σχετικής αναφοράς προσωπικού σύμφωνα με τ' ανωτέρω) στον Διευθύνοντα Σύμβουλο της εταιρίας με σχετική έκθεση του,
- Συντονίζει, κατόπιν σχετικής εντολής του Διευθύνοντος Συμβούλου της εταιρίας, σε συνεργασία με την Διεύθυνση Νομικών Υπηρεσιών της εταιρίας την ανάληψη των ενεργειών που απαιτούνται από διάφορες Διευθύνσεις για την παύση ενδεχόμενης παραβίασης του παρόντος Κώδικα ή της νομοθεσίας και δη του δικαίου του ανταγωνισμού και παύσης της επανάληψής της στο μέλλον, διοργανώνοντας μεταξύ άλλων εκπαιδευτικά προγράμματα συμμόρφωσης.
- Σε περίπτωση που διαπιστωθεί κατόπιν διερεύνησης τυχόν καταγγελιών ή αυτεπαγγέλτως με επαρκή και έγκαιρο τρόπο και κατόπιν αντικειμενικής και αμερόληπτης εκτίμησης ενδεχόμενη παραβίαση των διατάξεων του παρόντος Κώδικα ή της νομοθεσίας του ελεύθερου ανταγωνισμού, η Διοίκηση της εταιρείας θα δύναται να λαμβάνει μέτρα έως και την καταγγελία συμβάσεως εργασίας ή σύμβασης έργου με το φυσικό πρόσωπο/παραβάτη.
- Προτείνει, σχεδιάζει και υλοποιεί, σε συνεργασία με την Διεύθυνση Νομικών Υπηρεσιών της εταιρίας και κατόπιν εγκρίσεως του Διευθύνοντος Συμβούλου, εκπαιδευτικές δράσεις ενημέρωσης του προσωπικού της εταιρίας επί θεμάτων της αρμοδιότητάς του,
- Λαμβάνει γνώση και τηρεί αρχείο οποιασδήποτε επικοινωνίας μεταξύ της εταιρίας με την Επιτροπή Ανταγωνισμού και άλλες Αρχές,

¹ Η εταιρία παρέχει στο προσωπικό της τη δυνατότητα απευθείας επικοινωνίας με τον Υπεύθυνο Συμμόρφωσης με το Δίκαιο του Ανταγωνισμού δια της αποστολής ηλεκτρονικού μηνύματος στην ηλεκτρονική διεύθυνση (compliance@intrakat.gr), στην οποία θα έχει πρόσβαση μόνον ο Υπεύθυνος Εταιρικής Συμμόρφωσης με το Δίκαιο του Ανταγωνισμού. Σε περίπτωση που οποιοσδήποτε εντός της εταιρίας έχει την πεποίθηση ή την υποψία ότι η συμπεριφορά του ή η συμπεριφορά άλλου έχει ή μπορεί να έχει παραβεί τον Κώδικα Συμμόρφωσης ή την ισχύουσα νομοθεσία του δικαίου του ελεύθερου ανταγωνισμού, τότε οφείλει να αναδείξει το θέμα σύμφωνα με την ως άνω περιγραφόμενη διαδικασία.

- Αναλαμβάνει την διαδικασία υποβολής σε ετήσια βάση μιας «Έκθεσης Συμμόρφωσης σε θέματα Δικαίου του Ανταγωνισμού» προς ενημέρωση του Διοικητικού Συμβουλίου και διασφαλίζει ότι υπάρχουν άμεσα διαθέσιμα στοιχεία, τα οποία επιδεικνύουν τη συμμόρφωση.